

สารบัญ

คำนำ

พระมหากษัตริย์คุณของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๘

ส่วนที่ ๑ : การทรงงานของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ตามรอยเบื้องพระยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ๓๔

จากน้ำพระราชหฤทัยของสมเด็จพระเทพฯ สู่ประโยชน์สุขของปวงประชา
บทสัมภาษณ์ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา ๓๘

“เจ้าฟ้า” ผู้ทรงมุ่งมั่นพัฒนาประเทศ สร้างความมั่นคง ยั่งยืน
เพื่อความสุขของปวงชน ๕๒

บทสัมภาษณ์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ เกษม วัฒนชัย องคมนตรี

ส่วนที่ ๒ : การทรงงานพัฒนา เพื่อความสุขอย่างยั่งยืนของชาวไทย

๖๔

๑. งานพัฒนาสุขภาพ

๖๙

๒. งานพัฒนาการศึกษา

๙๔

๓. งานพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริมอาชีพ และการสหกรณ์

๑๒๐

๔. งานพัฒนาชนบทและพื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑๓๓

๕. งานอนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมไทย ศาสนา และดนตรี

๑๕๑

๖. งานมูลนิธิและสังคมสงเคราะห์

๑๗๒

๗. งานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๑๙๘

ส่วนที่ ๓ : พระเมตตาแม่ไพศาลสู่นานาชาติ

๒๒๔

ส่วนที่ ๔ : พระราชนิพนธ์... ผลึกแห่งแนวพระราชดำริเจ้าหญิงนักพัฒนา

๒๖๐

ส่วนที่ ๕ : พระเกียรติคุณเกริกฟ้า ท้าวหล้าสรเสรีญ

๒๗๘

ส่วนที่ ๖ : บทสรุป สมเด็จพระเทพฯ เจ้าฟ้านักพัฒนา พระผู้สืบสานพระราชปณิธาน

๒๙๐

บรรณานุกรม

๓๐๒

รายนามที่ปรึกษาและคณะทำงานจัดทำหนังสือ “สมเด็จพระเทพฯ เจ้าฟ้านักพัฒนา”